

СТАНОВИЩЕ

на проф. д-р Ивайло Стефанов Стефанов, д-р, Медицински факултет, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, Председател на Научно жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, назначено със заповед № 237 от 15.07.2024г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас.

Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. „Медицина“, обнародван в ДВ, бр. 43/17.05.2024 г. за нуждите на Катедра „Анатомия, хистология и ембриология, патология, съдебна медицина и деонтология“, Медицински факултет, ул. „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас

Материали за участие в конкурса са представени само от д-р Недялка Тодорова Згурова, д.м.

Комплектът от представените от кандидата материали е в пълно съответствие с националните нормативни изисквания за заемане на академични длъжности и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

I. Кариерен профил на кандидата

Д-р Недялка Згурова завършва висше образование през 2011 г. Медицински университет "Проф. д-р Параскев Стоянов" - Варна, специалност "Медицина". От 2013 г. започва професионалната си кариера като преподавател и научен сътрудник на длъжност „асистент“ в Катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“ към същия университет. През 2016 г. е назначена за редовен докторант към катедра „Обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология“, научна специалност „Патология и цитопатология“, МУ-Варна. През 2020 г. придобива образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Обща и клинична патология“ след успешно защитена дисертация на тема „Сравнителен морфологичен и имунохистохимичен анализ на доброкачествени и злокачествени епителни тумори на дебелото черво“. През 2016 г. придобива специалност "Обща и клинична патология".

От 2012 г. до 2022 г. работи като лекар ординатор в Клиниката по обща и клинична патология, УМБАЛ „Света Марина“ – Варна. През 2020 г. е назначена на длъжността главен асистент в Катедрата по обща и клинична патология, съдебна медицина и деонтология, към МУ "проф. д-р Параскев Стоянов" – Варна. През 2022 г. продължава като асистент, а след това и главен асистент в Катедрата по анатомия, хистология и ембриология, съдебна медицина и деонтология към МФ на Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас. През същата година е назначена за началник на хистопатологична

лаборатория в МЦ „Лекарите за нас Бургас“, както и за Началник отделение по обща и клинична патология на МБАЛ „Св.Иван Рилски“ – Разград.

Научноизследователската дейност на кандидата се развива в няколко основни морфологични направления, които напълно съответстват на областта на висше образование 7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина”, научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“:

- Хронични миелопролиферативни неоплазми.
- Базоцелуларен карцином – рискови фактори и хистологични особености.
- Аденокарцином на дебелото черво. Изследване на експресията на някои протеини във връзка с туморния процес.
- Лезии на паротидна жлеза. Цитологично изследване (таб) на лезии в областта на шията.
- Имплантология. Костновъзстановителни материали и темпове на костна регенерация.
- Клинични случаи и обзор на литература

Важна част от кариерното развитие на д-р Недялка Згурова е участието ѝ в разработването на учебни програми (по дисциплината „Клинична патология“ за специалност медицина), както и в 3 научноизследователски проекта, съответстващи на научната специалност „Патологоанатомия и цитопатология“:

1. Стохастични и симулационни модели в областта на медицината, обществените науки и динамичните системи /06.12.2019-06.06.2021 г. към фонд “Научни изследвания” при Министерството на образованието и науката/.

2. Триизмерна визуализация на глиални клетъчни израстъци и туморни клетки при колоректален рак /05.12.2016- 04.12.2020 г./, Медицински университет – Варна

3. Анализ *in situ* на взаимоотношения между глиални, невронални и туморни клетки колоректален рак /21.12.2015- 21.12.2017 г./, Медицински университет – Варна.

Не малка част от получените оригинални научни резултати са публикувани в специализирани списания, индексирани в Web of science и Scopus.

II. Общо описание на представените материали по конкурса

Д-р Недялка Згурова е представила за участие в конкурса 15 статии, от които 5 са публикувани в специализирани списания (1 с импакт фактор), които са индексирани в Web of science и Scopus, и 10 в нерепубликвани списания.

Личният принос на кандидата в научни изследвания се откроява с участието му в 4 публикации, където е водещ автор, в 2 публикации е на второ място, а в останалите - на 3 и следващо място. Представена е 1 монография на тема „Колоректален карцином – рискови и прогностични фактори“, 2024г.

Представени са 33 цитирания, от които 7 в списания, индексирани в Web of Science.

Оценка на научните трудове на кандидата

Д-р Недялка Згурова е приложила много добре подготвена подробна справка за приносите от научните трудове, която точно отразява постиженията ѝ в отделните научни направления с важно практично значение. Основните научни приноси на кандидата са свързани със:

I. Проучвания върху хроничните миелопролиферативни неоплазми:

Проучени са корелационните зависимости между степента на ангиогенеза, костно-мозъчната фиброза и мутационния товар на *JAK2V617F*. Установена е корелационна зависимост между ангиогенезата и *JAK2V617F* мутация, особено при случаите с полицитемия вера и първична миелофиброза. Доказана е връзката между имунохистохимичното изследване на увеличената микросъдовата гъстота (Г8.1.) и развитието на костномозъчна фиброза, характерна за MPN. Тези резултати определят носителството на *JAK2V617F* мутация, като важен прогностичен фактор при тези неоплазми

II. Базоцелуларен карцином – рискови фактори и хистологични особености.

Особено внимание е отделено на инфилтративния и микронодуларен базоцелуларен карцином с висок риск за рецидиви и ангажиране на субкутанната мастна тъкан. Важен извод е, че голямото разнообразие от хистологични подтипове на базоцелуларен карцином, трябва да бъде взето под внимание в диференциално диагностичен план, защото той може да бъде понякога неразграничим с аднексален тумор. Хистологичните варианти са важни да бъдат познани и упоменати в морфологичния резултат, защото имат отношение към локалната агресивност на базоцелуларния карцином, дори и към метастатичния потенциал при тези тумори.

III. Аденокарцином на дебелото черво. Изследване на експресията на някои протеини във връзка с туморния процес.

Извършен е анализ на два от основните гени (APC и BRAF) и тяхната имунохистохимична експресия при колоректални карциноми. Чрез метода на логистична регресия е установена правопрпорционална зависимост между експресия на APC протеина и наличието на метастази в лимфни възли. Важен извод е, че експресията на BRAF протеина може да се използва като прогностичен маркер за риск от метастази. Това се подкрепя и от факта, че при повечето КРК с мутация на BRAF гена преживяемостта е по-ниска. Резултатите доказват значението на имунохистохимичните маркери като предиктивни маркери за насочена таргетна терапия.

IV. Лезии на паротидна жлеза; цитологично изследване (таб) на лезии в областта на шията

Открито е ролята на ТАБ като предоперативен метод за диагноза и средство за диференциране на бенигни от малигни лезии на паротидната жлеза. за първи път в България въз основа на клинично-морфологични и статистически анализи, доказващи високата специфичност и чувствителност на ТАБ е създаден лечебно-диагностичен алгоритъм при новообразувания в областта на главата и шията. Установена е ролята на

ТАБ като метод, осигуряващ щадящ диагностичен и лечебен подход при пациенти в детска възраст.

V. Имплантология. Костновъзстановителни материали и темпове на костна регенерация

Акцентираща се върху оригинална методика за повдигане пода на максиларния синус с латерален достъп, при която за изолиране на костновъзстановителния материал от синусната лигавица се използва колагенов флийс. Установено е, че полът и възрастта на пациента не повлияват върху количеството и качеството на новообразуваната кост при повдигане пода на максиларния синус с латерален достъп. Изтъкнато е значението на оцветяването по Goldner's Masson trichrome за отдиференциране на зряла минерализирана костна тъкан от остеоида.

V. Направление клинични случаи и обзор на литература

Анализирани са подробно и изчерпателно причините за чернодробен абсцес, в случая ретроградно чревно бактериално замърсяване на жлъчните пътища при холехододуоденална анастомоза. Изтъкната е ролята на хистологията като златен стандарт за определяне вид на процеса в черния дроб (в този случай микробиологията е негативна)

Разгледани са 27 аутопсионни случая на пациенти с доказан COVID 19 инфекция. Задълбочено е изучен характерния вирусен тропизъм към епителните клетки и отношението към постковидните усложнения – динамиката във времето на развитие на вируса. Измененията на ендотелните клетки на съдовата стена, което може да доведе до белодробна съдова хиалиноза, белодробна хипертония и хронично белодробно сърце.

Представени са редки случаи на аритмогенна деснокамерна хиперплазия и шваном (malignant psammomatous melanotic schwannoma) в детска възраст, което е важно в диференциално диагностичен план.

В проучването на експресия на стомашните муцини: MUC1, MUC5AC и MUC6 при стомашен карцином (Г.8.2.), се доказва, че процесът на неопластична трансформация в стомах е свързан с редукция на MUC5AC и MUC6 и повишена експресия на MUC1 в туморна тъкан на всички стомашни карциноми. Свърхекспресията на MUC1 може да се разглежда като един от факторите, които играят роля при трансформация на стомашни епителни клетки.

За първи път в България е изследван кардиопротективния ефект на липидните емулсии (ЛЕ) върху опитни животни (плъхове), третирани със свръхдоза Verapamil и е определена голямата терапевтична ширина на ЛЕ при еднократно приложение. Установени са различни дозови режими при различна тежест на острите екзогенни интоксикации.

Преподавателската дейност на д-р Згурова включва провеждането на значителен брой часове упражнения и лекции за периода по следните дисциплини:

- Обща патология – 3 курс, медицина
- Клинична патология – 4 курс, медицина
- Патоанатомия 2 курс, дентална медицина
- Обща патология – 3 курс, лекционен курс

Д-р Згурова има общ преподавателски стаж 9 години.

Комплексният анализ на преподавателската и научноизследователската дейност показва, че кандидатът е изпълнил изискуемите критерии за заемане на академичната длъжност „доцент“, заложи в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, които са включени в група от показатели А, В, Г, Д и Е. Важно е да се отбележи, че точките от показателите към групите Д и Е, значително превишават минималните изисквани точки.

III. Заключение

Кариерното развитие на д-р Недялка Згурова, наукометричните ѝ показатели, приносите от научноизследователската ѝ дейност напълно съответстват на изискванията, посочени в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас относно заемане на академичната длъжност „доцент“.

По тези причини, давам своята **положителна оценка** на д-р Недялка Тодорова Згурова, дм и **препоръчвам** на членовете на уважаемото Научно жури да подкрепят избора ѝ за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“, в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина” към катедра „Анатомия, хистология и ембриология, патология, съдебна медицина и деонтология“, МФ, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

Изготвил рецензията:

26.08.2024г.

/проф. д-р Ивайло Стефанов Стефанов, д-р/